

OBSAH

 ÚVOD	8
 STRUČNÁ HISTORIE	12
 KAM SE VYDAT	25

Edinburgh 25

Edinburgh Castle 26, Královská míle 29, New Town 34, Výlety v regionu Lothian 37

Jižní Skotsko 39

Region Borders 40, Opatství v Borders 41, Ayrshire, Dumfries a Galloway 42, Culzean Castle 46, Arran 47

Glasgow 48

Po Mackintoshových stopách 49, Hlavní muzea 51, Staré Glasgow 51, Staré doky 53

Centrální Skotsko 54

Stirling 54, Loch Lomond a Trossachs 56, Fife 58, Perth a Scone Palace 60, Perthshire 61, Aberdeen 64, Dunnottar Castle 66, Royal Deeside 67

Skotská vysočina 67

Řeka Spey a Malt Whisky Trail 67, Severovýchodní pobřeží a Inverness 69, Loch Ness 70, Východně od Inverness 70, Ben Nevis a Glen Coe 73, Severozápadní pobřeží 73

Vnitřní Hebridy 77

Mull 77, Iona 78, Skye 79

Sedm edinburských pahorků skýtá výhled buď na velký záliv Firth of Forth na severu, nebo na zvlněnou zelenou krajinu přecházející do kopců na jihu. Stáří Edinburghu je odhadováno na zhruba 1 500 let a hlavním městem Skotska je od roku 1437.

Přes všechny ozvěny minulosti působí současné město jako jednoznačně mladé a plné života. Většina hlavních památek se nachází jen kousek od sebe; použít lze i městské autobusy.

EDINBURGH CASTLE

Dominanta Edinburghu a nejoblíbenější turistická atrakce celého Skotska se tyčí vysoko nad městem na vyhaslé sopce. Není známo, před jak dlouhou dobou se začala odvíjet historie této velké skály, nicméně archeologické nálezy dokazují lidské osídlení tohoto místa již v 9. století př. n. l. Kamenná pevnost zde stála

Glen Rosa, Arran

Na kopci uprostřed poloostrova stojí kamenná kaple s nejstaršími křesťanskými relikviemi ve Skotsku: **Kirkmadrine Stones**, tři kameny a různé fragmenty pocházející z 5. století.

CULZEAN CASTLE

Jedna z největších skotských atrakcí, **Culzean Castle** 🏰 (hrad Culzean; www.nts.org.uk; denně březen–říjen 10.30–17.00, komentované prohlídky

denně v 11.00 a 14.30; přírodní park denně od 9.30 do setmění), se tyčí nad mořem na členitém pobřeží regionu Ayrshire. Rozkládá se na 200hektarovém pozemku zahrnujícím rozlehlý park a impozantní zahrady. Hrad, dnes majetek organizace National Trust, pochází převážně z konce 18. století, kdy ho z původní tvrze ze 16. století vybudoval architekt Robert Adam pro rod Kennedyů. Oválné schodiště je považováno za jeden z nejlepších Adamových výtvorů; nejzajímavější místností je kruhový přijímací pokoj se stropem ve třech pastelových odstínech, dokonalý příklad skotského osvícenství, s výhledem na vlny Firth of Clyde lámající se o útesy v hloubce 46 m. Řadu zajímavostí nabízí i okolní areál, od Fontánového nádvoří s oranžerií a terasami po obezděnou zahradu s kamennou jeskyní, skleníky s ovocem a zvláštní dekorativní stavby. Velkým parkem, plným jelenů a lam, vede trasa jedné z „Waymarked trails“, jsou tu také dětská hřiště a oblázkové pláže.

o repliku vytvořenou Skoty k oklamání krále Eduarda, a že skutečný kámen (údajně s tesanou výzdobou) je stále ukrytý někde ve Skotsku.

Palác, domov předků hrabat z Mansfieldu, obsahuje řadu pokladů, včetně raného sèvreského, derbského a míšeňského porcelánu a různých artefaktů, mimo jiné výšivky královny Marie Stuartovny. Dlouhá galerie obsahuje přes 80 předmětů z pařížské dílny

Vernis Martin, které vypadají jako lakovaný porcelán, ve skutečnosti jsou však vyrobeny z papírmaše. Tato jedinečná sbírka nebude mít nikdy obdoby, jelikož bratři Martinové si tajemství výrobního postupu vzali s sebou do hrobu. Před odjezdem ze Scone navštivte pinetum, úchvatnou zahradu s jehličnany, zahrnující kalifornskou sekvoj, cedr, smrk ztepilý či jedli bělokorou.

PERTSHIRE

Severovýchodně od Perthu směrem na Forfar leží **Glamis Castle** (hrad Glamis; www.glamis-castle.co.uk; denně duben–říjen 10.00–17.30, poslední vstup v 16.30). Královna Alžběta II. zde prožila dětství a narodila se tady její sestra princezna Margaret. Nádherný interiér je otevřený veřejnosti. Cestou k hradu se fandové archeologie mohou zastavit v muzeu ve vesnici **Meigle** s krásně zdobenými raně křesťanskými a piktskými památkami.

Velikonce–říjen 10.00–17.30), objasňující historii zdejších klanů. Rozlehlý pozemek s krásným hradem a upravenými zahradami s naučnými stezkami láká k procházce.

Díky dvěma pozoruhodným pohořím, Black Cuillins na jihu a Quiraing na severu, je Skye rájem pěších turistů a horolezců (viz str. 89). Uprostřed divokých a rozeklaných **Cuillin Hills** se rozkládá Loch Coruisk, kam lze doplout lodí z vesnice Elgol. Tajuplné černomodré vody tohoto jezera ohraničují ze všech stran vysoké kopce. Za pěkného počasí stojí za návštěvu osady Ord a Tarskavaig pro skvostné výhledy na Cuillin Hills.

Hrad **Dunvegan Castle** 📍 (www.dunvegancastle.com; od Velikonoc do pol. října denně 10.00–17.30), severozápadně od Portree, je již přes sedm století baštou klanu MacLeodů. V pevnosti na pobřeží je vystaven Fairy Flag, chatrný zbytek

Cuillin Hills při pohledu z Kyle of Lochalsh

skotština/gaelština

aber
 Auld Reekie
 ben
 biggin
 brae
 bramble
 brig
 burn
 ceilidh
 clachan
 croft
 eilean
 firth
 gait
 inver
 kirk
 kyle
 link
 linn
 mull
 ness
 sett
 skirl
 strath
 thunderplump
 wynd
 Bide a wee.
 Dinna fash yersel'.

 Haud yer wheesht.
 Lang may yer lum reek!

čeština

ústí řeky
 Edinburgh
 hora
 budova
 úbočí
 ostružina
 most
 říčka
 lidová zábava
 víska
 záhumenek
 ostrov
 zátoka, ústí
 ulice
 ústí řeky
 kostel
 úžina, průliv
 duna
 vodopád
 ostroh
 výběžek, mys
 tartanový vzor
 zvuk dud
 říční údolí
 bouře
 ulička
 Počkej chvíli.
 Nerozčiluj se. / Nedělej si
 starost.
 Zmlkni.
 Ať dlouho žiješ!